

SLOVENSKI NAROD.

Izhsja vsak dan popoldne, izvzemni nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 n, večji inserati
petti vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrst 3 D;
poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne porude beseda 75 n.
Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravljanje "Slov. Naroda" in "Narodna Hrastarna" Knallera
ulica št. 5, priljubo. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knallera ulica št. 5, L nadstropje

Telefon št. 34.

Dopis sprejema le podpisom in zadajo frankovan.

Rokopisov se ne vraca.

Posamezna številka:

v Jugoslaviji vsa dni po Din 1—

v inozemstvu načadne dni Din 1, nedelje Din 1·25

Poština plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja:

	V Jezihstvju		V inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6 : : : : :	• 60—	• 72—	• 108—
3 : : : : :	• 30—	• 36—	• 54—
1 : : : : :	• 10—	• 12—	• 18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno **po nakazali**.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nova vlada v Nemčiji.

Wirthov kabinet v Nemčiji je lezel narazen že davno in zato njegova demisija ni vzbudila posebnega presenečenja. Vendar pa je ta dogodek važen in s parlamentarnega stališča zelo originalen. Nesigurnost nemške vlade je rastla paralelna z zibanjem temelja, na katerega se je opirala. Ta temelj je bila prvotna koalicija socialistične večine, katoliškega centra in demokratov. — Na lev strani so bili neodvisni socialisti in komunisti, na desnem pa ljudska in narodna ljudska stranka, ki so odgovarjale nekdaj narodno liberalni in konservativni frakciji. Že pred nekaj meseci se je začel na levem krilu proces unifikacije, ki se je končal s popolnim zedinjenjem obeh socialističnih strank. Za ostali dve buržauzni stranki je nastala zbog tega nevarnost premoči koalicije z leve strani. Zato je odgovorila desna skupina na socialistično zvezo s tem, da je stvorila takozvano buržauzno enotno delovno skupino, kateri se je pridružila tudi nemška ljudska stranka pod vodstvom Stressemanna. Na ta način so zavzeli po tej operaciji močno stališče komunisti na lev strani in konservativci na desnem.

Tako nastala situacija pa ni mogoča trajati dolgo. To je bila neke vrste parlamentarna mutacija večine na desno in levo, ker se je vladahajala stalno med dvema milinskima kamnom. Nemški kancelar je stal pred nalogom storiti iz teh dveh kombinacij eno, organizirati iz štirih večjih strank enotno vladno večino. V kolikor je bila ta kombinacija poklicana reševati vprašanje izvršitve mirovne pogodbe, je bila popolnoma mogoča: za izvršitev pogodbe je bil primeren Stresseman kakor tudi Dittman samo s to razliko, da je vsakod od njih to pogodbo drugače tolmačil, pot k izvršitvi mirovne pogodbe pa sta izbrala popolnoma različno. Ta razlika se je pokazala v pravi luči v vprašanju glede vojne odškodnine, posebno pa takrat, ko se je po strašni katastrofi nemške valute ta prvotni problem izpremenil v problem finančne sanacije Nemčije in stabilizacije marke. Če smo še tako širokogrudni napram obema kriroma prvotne večine, si je vendar težko mislit skupno stališče meščanskih strank in socialistov v vprašanju kot n. pr. stroga omejenost državnih izdatkov, povečanje dohod-

kov, posebno pa pomnožitev produkcije, prepoved obvezne osemurne delavne dobe itd. Težko stališče kabinka se je opažalo pri vsakem važnem političnem vprašanju. Posledica tega je bilo dejstvo, da stara nemška vlada ni mogla izpopolniti po umoru Rathenaua mesta zunanjega ministra, kar je močno oslabilo njeno notranje stališče. Druga posledica je bila tragikomedija, ki je nastala v času poseta reparacijske komisije v Berlinu: nemška vlada ni mogla sformulirati brez posebnega odobrenja svoje leve ali desne večine sanacijskih predlogov, ki jih je zahitevala od nje komisija. Zanimivo je, da kancelar v svoji prvi noti, ki jo je poslal inozemskim strokovnjakom s povabilom, naj pridejo v Berlin, ni smel povedati, ali je sporazumen s tem ali ne. Presenečenje pa je bilo še večje, ko sta dva strokovnjaka, nakanjena Nemcem glede reparacij in sicer Keynes in Cassel, jasno izjavila, da leži težišče finančne sanacije v Nemčih samih. Nemci pa so v tem vprašanju ornatovali, ker niso mogli odgovoriti, ne da bi narušili ravnovesja parlamentarnega temelja vladne.

Ko je nastalo med socialisti in meščanskimi strankami vprašanje sporazuma in so socialisti z ogromno večino protestirali proti dostopu meščanskih strank k vladni večini, so prvi kot drugi instinkтивno začutili, da je nemška vlada samo še pobeljni grob.

Zbog demisije Wirthovega kabinka nastali položaj je zelo težak. Nemogoč je namreč povratek k skupnemu delovanju buržauznih strank, zakaj ta skupina razpolaga v sedanjem parlamentu z 200 glasovi proti 469. Razširjenje buržauzne podstave v desni smeri potom združenja s konservativci, bi povzročilo silno opozicijo leve skupine, brez sodelovanja katere je nemogoča vsaka sanacijska akcija. Ker pa ni bilo mogoče pretreti obeh desnih strank, ki predstavljate za rešitev reparacijskega vprašanja neizbežno gospodarsko in finančno silo, je izjemoma prišlo do kombinacije, ki ji je berlinsko časopisje našlo primeren terminus technicus »ministrstvo individualnosti« in nositelj te kombinacije je postal naslednik Artura Ballina v hamburški parobrodni družbi dr. Cuno. Ne glede na svojo apolitičnost pa

stoji sedanji kancelar bližje desnim strankam kot dr. Wirth. Zakaj vladna, ki jo je sestavil Cuno, se bo opirala predvsem na meščanske stranke nemškega parlamenta, socijaldemokrati pa v njej sploh ne bodo sodelovali. To pa pomeni resen korak na desno in nevarnost, ki jo opažajo tudi ostale stranke. Nesporo je namreč, da bo vladna kriza, ki je nastala z demisijo Wirthovega kabinka in ki je z bogatih rezultatov vprašanja v parlamentu odstranjena samo provizorično, povzročila veliko večjo krizo, namreč krizo nemškega parlamentarizma. Nemški parlament ima za seboj polstoletno delovanje, parlamentarizem t. j. vlada parlamenta pa je v njem še zelo mlada. Do prevrata Nemčija parlamentarizma sploh ni poznala. Vsa moč je bila v rokah cesarja in kancelarja in sedanja vlada parlamenta dela še prve poskusne korake. Cuno ni noben Mussolini, vendar pa je nemški parlament v mnogih ozirih sličen italijanskemu in treba bo še mnogo časa, da krene nemški parlamentarizem na pravo pot. Novi kancelari v političnem življenu ni neznana oseba. Star 45 let, ima za seboj že bogato polje gospodarskega in finančnega strokovnjaka. Nemška država se je že pogosto posluževala njegovih obsežnih gospodarskih znanosti in diplomatskih sposobnosti. Cuno se je udeležil tudi pogajanj ob prilikah versailleskega miru in genovske konference. Večkrat ponujano mu mestu v vladni končno tudi mesto zunanjega ministra je Cuno odklonil pod pretvezo, da je zaposlen z narodno-gospodarskim vprašanjem. S politične strani se danes o novem kancelarju še ne more mnogo govoriti. Znano je le, da stoji na stališču republikanske ustave, njezino politično naziranje pa je blizu katoliškega centra, saj je tudi sam dober katolik. Vsekakor pa ga čaka težka naloga, slična oni, ki jo je prevzel, ko je postal generalni ravatelj hamburško ameriške linije: ustaviti proces gospodarskega in političnega razkravanja in obnoviti socialno življenje.

SKRNIJICA „UGODOVANSKE ZAJEDNICE“ JE — ZADNA!!

Miran Jarc:

Bog in gutovec.

(Dalje.)

In če je toliko radoveden, prehran v nočeh naravoslovne knjige in njihovi odgovori ga zadovolje. Morda hodi v nedeljah tudi k maši, ker mu je ta navada drag spomin na mladost. Tak sem bil do zadnjega časa tudi jaz. Glej, pa sem se. Bog ve kako, začel spraševati — morda ob prav malenkostnih prilikah: zakaj sem, recimo, danes ozvoljen in potr, morda celo brezupen, drugič pa spet vriskajoč in močan, da bi razvesili ves svet.

In tudi sem opazoval, da se v ožjem pogovoru s človekom ves spremem. Nad tem se čutim vzvišenega in oblastnega, pred drugim sem ponisen in boječ. Skratka, polagoma je v meni dozorela zavest, da nikakor nisem ločen, docela zase bivajoč človek, temveč le kapljica v morju človeštva in med mano in solitudni silih ni meja. Telo? O, kako navidezna meja! V resnici nas vse druži neko nevidno vodovje in ob koncu koncev... o, veš... zadnje čase sem doživel marsik, kar mi je narekovalo trditve, da v čudnih, zagonetnih trenotkih življenja človek

sloih sebe kot poedinca ne čuti, temveč se mu zdi, da je prelit v vse stvari in ljudi, da vsi vedo zanj in on za vse...»

»To so prav lepe stvari! mi je odvrnil prijatelj, ki se ni ob mojem razlaganju samo dolgočasil, ampak mu je bilo to govorjenje celo zoperno, kajti pristavil je: »Raje mi povej, koliko zvezd si že vsul raz nebo. Kako diven je ples utrinkov v poletnih nočeh!«

»Jaz ne sipljem zvezd.«

»Tebi sije samo ena, he?«

»Samo ena! — Toda, kaj si si misli ob mojem pripovedovanju?«

»Misli sem, kadaj že priromaš do konca. Rad bi že bil v »Evropi.«

Ko sva vstala, je zaključil svoje pripombe: »Dve ure sva zdehal. Oni ramovš na cesti pa je bil prav slab začetek zabave. Hitiva, da si poiščeva tečnje hrane za telo in dušo!«

Po vsem tem sem se zdaj začutil ne samo pomirjenega, temveč celo brezkrbno veselega. Morda je k temu preobratu načelje pripomogla moja odkrita samolzoved. Svet se ruši? Morda je bila ta misel le plod prerazgreta domišljije, ki so jo podnetili dogodki na ulici in obisk pri onem starcu. Kajti je sijala — ona, samotna zvezda; človeška roka je zamrza rezala po njej, le moje srce je razprožalo v tihih nočeh

vonje kadila do nje daljne, neznane, nedosežne...«

»Evropa! me je prebudil prijatelj in pokazal na petnadstropno palačo, vso v električnem sijaju. Pred visokim vhodom so gomazeli prihajajoči in odhajajoči veseljaki.

Krohot... šepet... petje... odjek godbe... vali vonja cvetnic in ščav... vrisk reflektorjev na čakajočih avtomobilih... in to ogromno poslopije je tudi naju hlastno pogolnilo kot žeče zmajevo žrelo.

III.

EVA.

Ko se je moj prijatelj razgledal na oživljenih stopnicah, mi je šepnil:

»Moja ura še ni prišla, toda vsekarakor se že zdaj morava pripraviti na poslednji ples mask.«

»Kakih mask?«

Toda takoj sem že videl, da ga je moje vprašanje po pravici ujetilo, saj je pričalo o moji nesposobnosti za pogovor v prispodobah.

Odsela sva v malo jedilnico, kjer se je dolgočasilo troje gospodov. Pri mizi mi je prijatelj razgrnil svoj brzjavno kratki načrt: »Za nekaj časa te pustim samega, ker moram poiskati nekega

znanca. Ne budi radoveden, vse izvesno pravčasno.«

Po teh besedah se je Deletur umaknil iz sobe, jaz pa sem srkal čaj in skušal odmotati zagonetko tega večera, kajti vedno bolj so se mi dozdevali ti dogodki neobičajni in v neki čudni zvezli z menoj samim, ki sem z napetostjo pričakoval izida te noči.

Mahoma me zdrami glasna družba gospodov in dam, ki so se vsi razgreti razvrstili ne dače od moje mize.

»Indijska svečenica, ha, ha! se je zakrohotil trgovec Baš, čuvarica svečega ognja!«

Gospodinja je debeluha škrnila s prstom po licu, da se je gorostasne že prostje zasmajal: »O, tako plačilo!« Resnica je res mati nevhaleznost!«

»Besede, besede, besede!« se je čimerno oglasilo in hrbet se je zmaial: »počastimo raje našega častitega Baša, velikega dobrotnika vodov in sirot. Pravilo, da bodo nad našo Sodomo poslali žeplo... prosim vas, kdo se sploh drzne žeplati in pepeliti take odrešenike, kot je naš veliki Baš...«

»Molč že!« se je oglasil trgovec.

»Načasti Baš, ki je izvolil skloniti se do teh predmestnih umazancev in briogarjev! — Sicer veste, gospodinja,

(zdaj se je glava magnila k zlatolaski). Baš je falot, čuje, falot je... iz sivega ne daje...«

»Ka-aj?! so se debeluhu zabliskale oči: mož je prebledel. Oni pa je nadaljeval svoje zbadljivke s sovražnino nasmeškom. Zlatolaska se je vsa ne-mirna oziral po družbi, ki jo je vedno bolj razpaljal sprva neznaniti prepir. Iz hrupa in trušča besed in vikov sem začut njen vsklik: »... ah, dovolj, dovolj, nehajte... nehajte... pustite me... vi vse ste strašni, strašni...«

Ko se je okrenila, me je zasekalo v dušo, da se mi je zavrtelo. Bila je — ona.

Ona — med njimi!

Toda nisem se še utegnil osvestiti, ko sem kot skozi duhovno meglo videl, da se je nad mizo nagnil rdeč, zabuhel obraz in v istem hipu je plosknila roka po licu gospodu, ki mi je kazal hrbet. Krikli... ropot... ženski kljici...«

Zavedel sem se šele v zmedenem roju, ko sem rešil — zlatolasko...«

Na vpitje so prihitali ljude in hitoma je bila majhna soba v vrtincu zmešnjav. V meni so si vsi prizori sledili v mrzlično naglem teku.

(Dalje prih.)

Komisija je sklenila, da se vprašanje trakijskih meja in s tem zdrženi problemi odstopijo v proučevanje posebnim podkomisiji, v katero odpošljajo interesirane države po dva strokovnjaka. Ta podkomisija ima pred vsem pružiti vprašanje pristanišča Dedeagača, dalje vprašanje razširjenja železniškega omrežja do tega pristanišča. Podkomisija je imela danes popoldne prvo sejo.

RAPALSKA POGODBA IN REKA, MUSSOLINI ZASTOPA INTERESE MADŽAROV.

— Pariz, 23. novembra. (Izv.) Predsednik italijanske vlade Mussolini je izjavil sotrudniku »Timesa«: Rapalska pogodba bo ratificirana. Pogodba bo izvršena in italijansko čete se po ratifikaciji takoj umaknejo iz tretje cene. Mussolini je tudi izjavil, da je zadovoljen z razgovori z zastopniki kraljevine SHS.

— Beograd, 24. novembra. (Izv.) Nekateri listi javljajo, da je Mussolini na sestanku z dr. Ninčičem predložil v razmotrivanje celokupni kompleks jadranskega problema in je ta kompleks spravil v zvezo z reškim vprašanjem v smislu D' Annunzijeve propagande, kar bi značilo, da ima Reka pripasti Italiji. (?)

— Lausanne, 23. novembra. (Izv.) Mussolini je odpotoval v Rim. Iz njegove okolice je razširjena v novinarskih krogih vest, da je Mussolini zahteval od dr. Ninčiča, da Jugoslavija otvorí premet Madžarski z Reko. Mussolini je Ninčiču zagrožil, da bo v nasprotнем slučaju predlagal, da Društvo narodov v smislu trianonske pogodbe zagotovi svobodno železniško progo med Budimpešto in Reko.

Bankerot komunizma v Rusiji.

RUSIJA PODPIRA TURŠKO. — IZJAVA VOROVSKEGA O USPEHIH KOMUNIZMA.

— Lausanne, 23. novembra. (Sv. B.) Šef ruske trgovske delegacije v Rimu Vorovskij je sprejel zastopnika Švicarske brzjavne agencije ter mu med drugim izjavil:

Rusija bo podpirala vse turške zateve, v kolikor so dosedaj znane. Rusija ne more dovoliti, da bi prišle morske ožine pod kontrolo Društva narodov, ker tako zahteva nasprotnje členu V. rusko-turške pogodbe. Ta člen predpisuje, da se mora vprašanje morskih ožin urediti med interesiranimi državami. Rusija je dalje za ukinitev kapitulacij, ker posegajo v neodvisnost turške države.

Vorovskij je dalje glede komunizma izjavil:

— Z ozirom na razvoj komunizma v Rusiji si je ruska vlada stavila račun, da ne more brez spremembe svojih metod dosegči svojega cilja. Rusija ni zrela za komunistični režim. Zaradi tega je ruska vlada krenila na pot, da odpre Rusijo tujemu kapitalu. Le s pomočjo tujega kapitala se more izvršiti gospodarska obnova Rusije. Raditega mora Rusija zajamčiti tujim kapitalistom dobček.

Svečana otvoritev angleškega parlamenta.

KRATEK PRESTOLNI GOVOR.

— London, 23. novembra. (Izv.) Na slovesen način je danes otvoril kralj Jurij V. zasedanje novoizvoljenega parlamenta. Kralj in kraljica sta se v gala kočijah z velikim spremstvom odpeljala iz buckinghamske palače v parlament. Ko je kralj otvoril parlament, je v Hyde-parku bilo oddanih 400 topovskih strelov. Tribune so bile polnoštevilno zasedene. V diplomatskih ložah so bili zbrani zastopniki tujih držav, med drugimi poslaniki Francije, Zedinjenih držav, Italije, Španije in Nemčije.

Kraljev prestolni govor je bil zelo kratek. Govor se glasi:

— Ker je parlament sprejel ustavo irske države in je ta potom zakona odobrena, ima ustava stopiti v veljavo dne 6. decembra. Bil sem obvezan, da stori vse nujne korake za uveljavljanje te ustawe.

Položaj, v katerem se nahaja naša trgovina, velika brezposelnost, mi zadaja mnogo težkih skrb. Odredbe, katerje je podvzela poprejšnja vlada, se morajo popolnoma proučiti.

Istotako Vas prosim, da se za novo Avstrije s pomočjo zavezniških narodov izvrši in odobi posojilo.

Problemi za odstranitev težko na bližnjem Vzhodu čakajo dela. Nadejam se, da bo konferenca v Lausanni s sodelovanjem zavezniških vlad in udeleženih ministrov imela uspehe, da povrne končni mir in varnost tem dejelam, ki so bile nedavno torište težkih bojev.

Prosim Vsemogočnega, da blagoslovil Vaše delo!«

Ponkanem prestolnem govoru se je kralj takoj odpeljal iz parlamenta v svojo palačo. Konservativci so kralju pribrali živahne ovacije. Takoj nato se je pričela politična debata.

Yodja delavske stranke Maodo-

nald je kritiziral sedanje politiko in zahteval od vlade, da se uvede nov volilni red.

Bona r Law je odgovarjal in kratko razvil program vlade. Gleda Iriske je izjavil, da bo vlada strogo spošovala in varovala irsko ustavo. Želi lojalnega sodelovanja z Irsko. Obžaluje, da ne more podati točnih poročil o orientacijskih mirovnih konferenci.

— London, 23. novembra. Kralj je otvoril danes parlament s prestolnim govorom, v katerem je našel legislativna dela, ki jih bosta vršili obe zborinci, med njimi tudi za irsko ustavo potrebne zakone, proučevanje delavskega vprašanja in odobrenje garancij za vzpostavitev Avstrije določenega posojila. Prestolni govor je zaključil z željo, da bi služila sedanja pogajanja v Lawaii vzpostaviti miru na bližnjem vzhodu.

POLITIČNE VESTI.

= Odhod ministrskega predsednika Pašića v Novi Sad. Beograd, 23. nov. (Izv.) Danes zjutraj je odpotoval ministrski predsednik Nikola Pašić v Novi Sad, kjer se ob 11. dopoldne udeleži parastosa za pokojnim posl. Jašo Tomićem. Pašić ostane v Novem Sadu do nedelje in se udeleži velikega radikalnega shoda.

= O sporu Pucelj — dr. Žerjav plesajo obširno vsi beogradski listi. Karor je znano, je »Pravda« poročala, da našlerava minister Pucelj zaradi konflikta z dr. Žerjavom podati demisijo. Z ozirom na to veste piše »Epocha«: »Vilo in zanimivo je dejstvo, da je bil odmrev te vesti najmočnejši baš v demokratskem klubu. Sigurno je povsem točno prepričanje radikalcev, da skuša dr. Žerjav preko javnosti poslanec Samostojne kmetijske stranke sugerirati to, da bi Kmetijski klub izvršil ono, kar Pribičeviči listi že tri dni nasvetujejo, to namreč, da bi minister Pucelj odstopil in da bi na njegovo mesto prišel sedanji predsednik kmetijskega kluba posl. Rajer. Toda kmetijski po njihovih znanih nazorih nimajo nobenega povoda, da bi nastopali proti Pucelju, najmanj pa sedaj, ko gre za čisto gospodarsko vprašanje, za katero se je angažirala vse Kmetijska stranka.«

= Sonnino in agoniji. Rim, 23. nov. (Stefani) Bivši ministrski predsednik in zunanjji minister senator Sonnino leži vsed kapi, ki ga je zadeba na možganih, na smrtni povelji.

= Povečane Jugoslavije se boj našim čitaljem že dobro znani italijanski general Bencivenga, ki ne prestano pisari po večernem »Piccolu« o razmerah na Balkanu in v Srednji Evropi ter o nevarnosti, ki preti Italiji brez prenahanja s strani Jugoslovenov. Sedaj se bavi Bencivenga s posebnim veseljem s Turki in razlaga Italiji, da se mora pobrati za turško prijateljstvo proti Jugoslovenom. Pri sedanjih zapletljajih okoli morskih ožin gre Bencivenga v glavnem za to, da bi se s tem položajem na kak način ne okoristila Jugoslavija. Njemu ni dosti mar, kaj se godi ob morskih ožinah, na Dardanelah ali v Trakiji ali v Mali Aziji, marveč mu je za zmešnjave na Balkanu, katerim bi utegnil slediti povečanje Jugoslavije. Interes Italije ne zahteva, da bi kazala Turkom zobe, marveč je general Bencivenga zadovoljen, da se Turki vrnejo v Evropo, ali ne samo radi ravnotežja na Balkanu, marveč v glavnem za to, da se zalezi slovenska poplava. Bencivenga misli, da Italiji ni treba pošiljati vojaštva in brodov na Vzhod, marveč svoje poske naj postavi na meje Julijskih krajina. Po njegovem mnenju mora Italija tu uveljaviti svojo moč in svojo voljo, ako hoče zares preprečiti zmešnjave na Balkanu. — Ako bi bila italijska sila res tako slapa, da bi sledila nasvetom generala Bencivenga, bi se moral odnositi med Italijo in Jugoslavijo, katere hoče imeti Mussolini predvsem korektno, zelo poslabšati. V interesu Italije je, da Bencivenga že prenehne rožljati po Trstu s svojo polomljeno sablo.

= Reška konstituanta v Kraljevici. Pred par dnevi je zborovala v Kraljevici reška konstituanta. Sej se je udeležilo 45 članov, 10 pa jih je poslalo s sklepi strinjajoče se izjave. Za popolno samostojnost Reke jih je takoj 55. Zanella, predsednik reške države, je podal izjavlo z zagotovilom, da zavida na Reki takoj mire in red, kakor hkrati preide uprava v roke zakonitih vlad. Pričakuje od Mussolinija, da njegova vlada z enim udarcem presekajo vozeli in odredi evakuacijo Reke, kjer naj se ustanovi domača varnostna organizacija, do tega časa pa naj bi se nahajale na Reki Italijanske in Jugoslovenske čete. Zanella je izjavil na Italijansko očitovanju, da je kot reški Italijan res iskren Jugoslavfil in da hoče negovati prijateljske odnose ne samo z Italijo, marveč tudi z Jugoslavijo. Taki jugoslavili naj postanejo tudi vsi drugi Italijani, na kar takoj preneha nezaupnost med obema sosedoma. Zanella je prote-

stiral proti nasilju, ki se vrši na Reki od 3. marca dalje, in posebno proti nemerji, da bi se vršile nove volitve, ker predstavljajo novi volilni imeniki golo sleparijo, radi katere bi morali krivci v normalnih časih v zapor. Zanella je zahteval, da se ima vrnil Reki pristanišče in železnica in Reka ima postati res svobodna in neodvisna. Burno alkamiran je zaključil svoj govor.

GOSPODARSTVO.

= g Hmelj XXIV. brzojavno tržno počilo: Nürnberg, 22. nov. 1922. Malo premeta, 5000—10.000 M cene!

= Cene cementa v Nemčiji se višajo. Po poročilu z dne 19. t. m. so se cene za cement zoper močno dvignile in sicer za 100.000 mark pri 10 tonah. Tako je dolgočena cena za pesamezne dežele od 218.724 mark do 229.124 mark.

= Zrakoplov v gospodarski službi. Zrakoplov je sedaj pritegnjen tudi v gospodarsko službo. V Drežniju so se vršili poskusi z zrakoplovom, ki je sinal na drevje prške, kateri so uničili licinke raznih žuželk na vrhovih veljih sadnega drevia. Poročilo pravi, da se je poskus zelo dobro obnesel in so prški deloma takoj uničili licinke, deloma pa jih omamili, da so kmalu ponovile.

= g Ruske tovarne sladkorja v nemških rokah. V Kijevu se mudijo zastopniki »Nemške banke«, ki se pogajajo z državnimi sladkorimi trustom za načel 41 sladkorov v zapadni Ukrajini, ki sedaj podčiva. Pogajanja potekajo ugodno za Nemce, kateri pojdejo tudi v vzhodno Ukrajinu, da bi spravili v svoje roke tudi tamkajšnje počitajoče sladkorne tovarne.

= g Novosadka Hrgovna borza. Nov. v. S. a. d. 23. novembra. Cene v dinarjih: srečnika bačka 400 do 402.50, lečenja bački 250 do 270, oves bački 262.50, bačka koruza 190 do 210, pasuli 350, pšenčna moka 50 do 562.50, žira 542.50 do 550, otrobi 165.

= g Zagrebški blagovni trg. Poljski predstekli. Zg. 23. novembra. Cene v kronah za 100 kg postavno bačka postaja notranja: pšenčna (količ. 76 kg) 1550 do 1600, koruza starja 1420 do 1450, sušena koruza 1090 do 1110, koruza v štoržih 450 do 510, žira (71 do 72 kg) 1400 do 1450, lečenje za plavorne 1450 do 1500, za kromo 1350 do 1450, oves 1080 do 1100, žito 1400 do 1500, beli 1400 do 1500, moka pšenčna 50 do 2375 do 2425, žira 2275 do 2320, žira 2175 do 2220, za kromo 1050 do 1100, otrobi drobeni 800, debeli 850. — Tendenca: nejasna z ozirom na stanje dinaria v Curihi.

= g Izvoz ruskih galos. Iz Moskve počao, da se je v zadnjih štirih mesecih izvozilo v inozemstvo 400.000 parov ruskih galos, na več baltiške države in na Poljsko. Zagovorenlo je pa že tudi razpečavanje za Češkoslovaško in Italijo. Spomladi se izvozi zoper 3 milijone parov galos.

= g Društvo lesnih trgovcev. In Celju se snese v Celju. Ustanovni občni zbor bo v ponedeljek dne 27. novembra t. l. ob 13.30 popoldne v hotelu »Balkan« v Celju. V pravilnem odboru so: Viktor Belč, Ernest Martič in Ivan Pfeifer.

Julijska krajina.

= Postojna. Občinski zastop v Postojni so razpustili fašisti na svojo roko pretekli mesec. Ko se je na to pri fašistovskem konzulu Heilandu v Gorici povprašalo, zakaj pravzaprav je bil postojanski občinski zastop razpuščen, je odgovoril, da je bila to pomota, katera se popravi nemudoma. Z razpusti občinskih zastopov s strani fašistov se je balvil posl. Wilfan v svojem govoru v rimskem parlamentu, kjer je izvajal tole: »Gospod Musolini, v naših krajinah so fašisti razpustili občinske zastope in komem zahteval od tržaškega prefekta, da naj te zastope obnovi, mi je odgovoril: Okrožnica predsednika Mussolinija dolga dan 1. novembra. Postojanski in sežanski zastop sta bila razpuščena 29. oktobra. Mislim, da vlada, ki spoštuje sama sebe in razume vso svojo dolžnost ter svojo odgovornost, mora priznati, da sta vendarle podlaga vsakega kulturnega življenja red in zakon ter se radi tega ne bi smela zateči za razliko dveh ali treh dni samo zato, da ji ni treba storiti svoje dolžnosti, da ne obnovi zakona in da ne prepriča tudi svojih fašistovskih pristaša, da je treba svobodno izvoljeni občinski zastop spoštovali in pustiti na svojemu mestu. Postojanske in sežanske občinske volitve so bile pozdravljene kot pojav dobre volje našega naroda.«

= Postojna. Občinski zastop v Postojni so razpustili fašisti na svojo roko pretekli mesec. Ko se je na to pri fašistovskem konzulu Heilandu v Gorici povprašalo, zakaj pravzaprav je bil postojanski občinski zastop razpuščen, je odgovoril: Okrožnica predsednika Mussolinija dolga dan 1. novembra. Postojanski in sežanski zastop sta bila razpuščena 29. oktobra. Mislim, da vlada, ki spoštuje sama sebe in razume vso svojo dolžnost ter svojo odgovornost, mora priznati, da sta vendarle podlaga vsakega kulturnega življenja red in zakon ter se radi tega ne bi smela zateči za razliko dveh ali treh dni samo zato, da ji ni treba storiti svoje dolžnosti, da ne obnovi zakona in da ne prepriča tudi svojih fašistovskih pristaša, da je treba svobodno izvoljeni občinski zastop spoštovali in pustiti na svojemu mestu. Postojanske in sežanske občinske volitve so bile pozdravljene kot pojav dobre volje našega naroda.«

= Slovenski trgi in vasi še vedno niso varni pred fašistovskimi obiski, darsi prihaja iz Rima dan na dan Mussolinijev glas o legalnosti in o spoštovanju jugoslovenske manjšine. Fašisti so pridrvili z avtomobilom v Kanal, tam so se najprvo napili, potem hodili okoli po trgu, grdo gledali po hišah in po pašanti, nato pa so junaško vrgli slovenske napise ob tla. Fašistovski fanti so bili baje iz Trsta. Po končanem svojem patriotskem delu so jo odkrili proti domu. Pri Goriju so pozabili plačati, kar so popili.

Kultura.

REPETOAR NARODNEGA GLEDALIŠCA V LJUBLJANI.

DRAMA.

Petak 24. nov. Jack Straw Red D. Sobota 25. nov. Pitche Red E. Nedelja 26. nov. ob 3. pop. Krojaček Izven. Nedelja 26. nov. ob 8. zvečer Živi mrtvec Izven. Ponедeljek 27. nov. R. U. R. Red C. Torek 28. nov. Zaprt.

OPERA:

Petak 24. nov. Zaprt. Sobota 25. nov. Prodana nevesta Red C. Nedelja 26. nov. Butterly. Gostovanje Ade Polakov. Izven. Ponедeljek 27. nov. Zaprt. Izven. Torek 28. nov. Sevilijski brivec Red A. * * *

Sentjakovski gledališki oder.

V soboto 25. nov. Noč na Hmeljniku. Zgodovinska drama. V prid Gospodarskemu Zvoncu

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1922.

O političnem položaju smo dobili iz Beograda tole informacijo: Kakor smo že zabeležili, so se tudi radikalci odločili, da stopijo v stike s Hrvatskim blokom. Storili so to zlasti zato, ker jih ni uspela kombinacija s slovenskimi klerikalci pod vodstvom dr. Korošca, ki bi naj nadomestili Davidovičevu skupino v slučaju, ako bi le-ta izstopila iz vladne koalije. V radikalnem klubu je opaziti živahan pokret v smeri, da se Nikolaj Pašić v danem momentu umakne v ozadje in da stopi na njegovo mesto kot strankin vodja Stojan Protić, ki je kakor Ljuba Davidović v ozkih stikih s Hrvatskim blokom. Radikalni politiki so mnenja, da bi radikalni klub pri sestavi volitvene vlade prisel v kombinacijo le v slučaju, ako stopi njemu na celo Stojan Protić. Po izplačilu kolača je imel poveljnik 45. pešpolka g. polkovnik Panta Drašković zelo lep govor, v katerem je proslavljal zasluge pogumnih in odločnih rodoljubov, ki so v velikih zgodovinskih dneh rešili našo mejo, zlasti pa še zasluge generala Maistra, ki je s svojo vojaško akcijo odločil pripadnost Maribora in bivše Spodnje Štajerske. Govor gosp. polkovnika Draškovića je bil prožet s pravim jugoslovenskim čustovanjem. Brzovne in pismene pozdrave so poslali: kralj Aleksander skraljico, vojni minister general Pešić, veliki dravski divizijski oblasti Vučković, general Maister in drugi vojaški dostojanstveniki. Opoldne se je vršil v vojašnici slavnosten banket za povabljeni goste. Popoldne so prišli tudi mnogi drugi gostje in prijatelji, ki so bili vsi po častitljivi navadi pogosteni. Vojašnica je bila okusno okrašena in ves popoldan je igrala vojaška godba.

Nekaj slik Italijanskega slikarja Tiepola je v vojnem času poleg drugih spravil v Ljubljano dr. Anton Gnirs, ki je bil nastavljen kot konzervator umetnin v Puli. Omenjene slike je odnesel iz mestnega tržaškega muzeja. Sedaj hočejo imeti Italijani te slike nazaj. Pravijo, da so shranjene v ljubljanskem muzeju. Italijanski delegat na Dunaju Modigliano se je pečal že pred časom s to povrniljivo na temelju klavzule v pogodbi med novimi državami, po kateri so nasledstvene države obvezane izročiti si medsebojno vse stvari, ki jim pripadajo. Tu pa se je pojavila težkoča: Jugoslavija dolične pogodbe ni podpisala. Baje ni nikdo predložil dolične klavzule jugoslovenski vladni podpis. »Corriere della Sera« je napram tej stvari tega mnenja, da se razume samo po sebi, da se imajo omenjene slike vrnilti ne glede na kake klavzule in kake podnise, ker je to medsebojna zadeva poštenjakov.

Ljubljansko napredno občinstvo vabimo, da se udeleži podoknico, ki jo priredi nevskij zbor »Triglav« na čast g. dr. Ivana Tavčarju, novozvoljenemu častnemu članu J. A. D. »Triglav« pred njegovim stanjovanjem v Ljubljani, na Bregu, v petek, 24. t. m. ob pol 7. zvečer. — Odbor J. A. D. »Triglav«.

Predavanje »O lepotah Slovške« opazujemo na velezanimivo predavanje s sklopičnimi slikami, ki ga priredi Jugoslovensko - Češkoslovaška liga, danes, v petek, ob 20. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Vstopnina 1 Din. za osebo.

Trgovci se opozarjajo, da naj se gotovo udeleže danes (24. t. m.) zvečer ob 8. uri sestanka, ki ga je skilcal trgovski gremil v magistratno dvorano, ker gre za važne sklice v stanovskih zadevah.

K poglavju o žurnalistični do- stnosti. Iz krogov čitalcev smo prejeli ta-le dopis: »Nedavno tega je »Na- preje« ponatisnil nek člančič iz dnevnih vesti »Jutra«, ne da bi navedel vira. »Jutro« je na to objavilo ogorčeno no- tico, v kateri izjavlja, da nima sicer ni- česar proti takemu »prelonkanju«, da pa zahteva žurnalistično dostojevost, da se navede vir. Slovenski literati naj razsodijo, ali spada v to poglavje tudi naslednji slučaj. V zadnji nedeljski pri- logi »Jutra« je izšla neka pasja zgoda pod naslovom »Leda«. Podpisana je ne- ka skrivnostna »pisateljica Filomena. Ta zgoda je dosloven prevod prvega dela članka »Der reisende Hund«, ki ga je Hela Hofmann priobčila v »Neues Wiener Journal« dne 25. septembra t. I. Le duhovita ideja križanja čistokrvne fokse Lede s krivonogim jazbečarjem Želežniškega sprevođenja je zrasla na lastni gredi »pisateljice Filomena. V včerajšnji prilogi »Jutra« pa je izsel konec imenovanega nemškega članka pod naslovom »Snubač moje Lede. Plodovita »pisateljica Filomena je napisala le kratek uvod, lokalizirala zgodo v slovensko letovišče, primešala par domaćih pasjih izrazov ter iz svo- jega naslikala par prizorov, kajih slog in jezik vzbuja v poznavalnih sloven- skih fejtonov čudne spomine, v ostalem pa zopet dobeseden prevod nemškega orizinala! Upamo, da nadobudna Filomena slovensko literaturo kmalu zo- pet obogati s kakim prizvodom svoje iznajdljivosti. —

Društvo »Soča« vabi svoje člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v soboto, dne 25. t. m. v saloni pri L e v u. Predavačnik Trgovske in obrtni zbornice gosp. Ivan Mohorič o temi: »Gospodarske razmere v Sloveniji. Začetek ob 8 in pol. Vstop prost.

Kurz iz zgodovine umetnosti. Umet- nostno zgodovinsko društvo priredi v zim- skih mesecih ciklus predavanj iz zgodovine umetnosti. Ciklus bo obsegal poleg glavnih faz razvoja svetovne umetnosti zaključni temi o umetnosti na Slovenskem in o modernih umetnostnih stremljenjih. Pogoji udeležbe in natancen program se objavi prihodnjih teden.

vorano je prišlo okrog 160 oseb, kakor tam javlja očitvec. Generalni agitatorji in organizacijski mladinovci, ki seveda niso Primorci - so zasedli glavne mize ter tvorili glavni štab. Privlekli so na shod volilce iz vseh volilnih okrajov, celo iz Vodmata. Med drugimi je vezal otroke znani Bufo-n, Tome Bončar je modroval o uskočtvu, potabil pa je povedal, kako so svoje dni mladinski generali uskočili iz svoje radikalne stranke v narodenopredno zgoli rati - koristi. Shod je mirno kontal in zavedni Primorci so odhalili razočaranji, ko so videli, kako zna »stranjevati primorske vrste« dr. Ljubo Puc. Shoda se je udeležilo zelo malo število volilcev-Primorcev.

-Kaj je z novoletnim darilom za uradnike? »Jutro« ima sedaj pred volilci v državne uslužbenice poln koš obljub. Ni dneva, da bi ne priobčilo kakšne senzacijonalne vesti o novih uspehih in beneficijah, ki jih je izvojeval državni nameščencem minister dr. Gregor Žerjav. Ako bi se izpolnile vse obljube, ki jih je serviral »Jutro« zadnje tedne svojim čitalcem, bi državnim uslužencem v resnicu napočil zlati časi in plavali bi v izobilju in razkošu. Tako je mladinsko glasilo včeraj napovedalo, da se izplača državnim nameščencem kot božično in novoletno darilo znesek 1000, odnosno 1500 dinarjev. Kdo bi bil bolj vesel, kakor mi, ako bi se to v resnicu zgodoval, saj so danes prav državni nameščenci v tako obupnjem položaju, da so potrebiti nujne in izdatne pomoči in podpore. Toda žal nam je, da moramo ugotoviti, da je načrt o novoletnem darilu samo projekt, ki je še zelo oddaljen od izvršitve. Beogradsko »Vreme« namreč piše o tem vprašanju: »Informirali smo se na merodajnem mestu, v kakšnem štadiju se nahaja to vprašanje in smo dobili odgovor, da je izplačilo trinajste mesečne plače (božično darilo) še samo ideja, o kateri se ne ve, kako se bo izvedla in ako se bo sploh izvedla. Obstoji še več načrtov in projektov, ali ni enega, ki ni službeno osvojilo in sprejelo ministrstvo. — Takoj je torej položaj, iz katerega so skušali mladini kovati svoj politični kapital.

Krvica. »Jutro« se je povspelo do trditve, češ da je dr. Ravnhar zagrešil, da se ni napredovanje sodnega uradništva izvršilo takrat, ko še ni bilo težav s proračunom. Povemo »Jutru«, da je »sodno uradništvo« ravno pod dr. Ravnharem poverjenštvo ne samo redno, ampak nad normalno napredovalo, tako da so prisle celo pritožbe iz uradniških vrst drugih povrjeništev. Zlasti uradniki nesodniki in ostali uslužbeni so imeli v dr. Ravnharu načrte, in pospeševali njihovih teženj. Ako bi se vse to izvršilo, kar je bil predlagal načrtni poverenik, bi bil današnji načrtni položaj mnogo ugodenjši. Večno pa prav dobro, kakšne težave so se mu delale še v Beogradu. Pa se eno moramo povdarijati, njegovo strogo oblikovnost. Nikdar ni vprašal, kateri politične barve si, kateri stranki pripada. Če si bil kvalificiran, si napredoval. Četudi nisi pripadal njegovim stranki. To poudarjam radi tega, ker je splošeno znano, da je v mnogih drugih poverjeništvih odločalo pri napredovanju strankarsko-pripadništvo dotičnega uradnika. — Sodni uradnik.

Shod za kolizejski in sosednini okraji. Somišljenike pozivamo, da se v čim največjem številu udeleže shoda, ki ga prirede »Jugoslovenska zajednica« danes zvečer ob 8. v saloni u gos- tilitve v »Pri L e v u«. Na shodu se bo razpravljalo o bodoči naši komunalni politiki, o kateri bodo govorili razni govorniki. Poročal pa bo na shodu o splošnem političnem položaju zlasti o naši situaciji v Beogradu posl. Brandtner.

Shod v Šiški. Danes, v petek, 24. t. m. sklicuje »Jugoslovenska zajednica« volilni shod v gostilni pri »Križu« na Celovški cesti 32 v Šiški. Vse somišljenike »Jugoslovenske zajednice« vabimo, da se tega volilnega zborovanja v čim največjem številu udeleže.

DRUŠTVENE VESTI.

»Triglavani! Udeležite se polnoštevilo s trakovi podoknice v čast novoizvoljenemu častnemu članu J. A. D. »Triglav« dr. Ivanu Tavčarju, v petek, 24. t. m. ob pol 7. zvečer. Odbor.

Starešinska zveza jug. ak. društva »Triglav« ima svoj letosnji redni občni zbor dne 9. dec. 1922 ob 20. uri v restavraciji Halvdidi, Jurčičeva ulica, Maribor, s sedečim dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zabora; 2.) poročilo odborovo; 3.) premema pravil; 4.) volitev novega odbora in dveh revizorjev; 5.) slučajnosti.

Društvo »Soča« vabi svoje člane in prijatelje na predavanje, ki se vrši v soboto, dne 25. t. m. v saloni pri L e v u. Predavačnik Trgovske in obrtni zbornice gosp. Ivan Mohorič o temi: »Gospodarske razmere v Sloveniji. Začetek ob 8 in pol. Vstop prost.

Kurz iz zgodovine umetnosti. Umetnostno zgodovinsko društvo priredi v zimskih mesecih ciklus predavanj iz zgodovine umetnosti. Ciklus bo obsegal poleg glavnih faz razvoja svetovne umetnosti zaključni temi o umetnosti na Slovenskem in o modernih umetnostnih stremljenjih. Pogoji udeležbe in natancen program se objavi prihodnjih teden.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1922.

— Slava 48. pešpolka v Mariboru. Dne 21. t. m. je naš obmejni, bivši mariborski pešpolk proslavljal prvo pukovsko slavo po lepem tradicijenel običaju srbske vojske. Za svojo »kruso slavo« je izbral dan, ko je takratni Maistrov pešpolk razočaril nemški »Scutzwerehr« v Mariboru. Prva pukovska slava je torej bila še prav posebej pomembna in jo je slavil s polkom vred tudi na jugoslovenski Maribor. Vojaške proslave na dvorišču vojašnice kralja Aleksandra v Melju so se udeležili zastopniki civilnih oblasti in raznih krogov našega nacionalno in državno četečega občinstva. Po izplačilu kolača je imel poveljnik 45. pešpolka g. polkovnik Panta Drašković zelo lep govor, v katerem je proslavljal zasluge pogumnih in odločnih rodoljubov, ki so v velikih zgodovinskih dneh rešili našo mejo, zlasti pa še zasluge generala Maistra, ki je s svojo vojaško akcijo odločil pripadnost Maribora in bivše Spodnje Štajerske. Govor gosp. polkovnika Draškovića je bil prožet s pravim jugoslovenskim čustovanjem. Brzovne in pismene pozdrave so poslali: kralj Aleksander skraljico, vojni minister general Pešić, veliki dravski divizijski oblasti Vučković, general Maister in drugi vojaški dostojanstveniki. Opoldne se je vršil v vojašnici slavnosten banket za povabljeni goste. Popoldne so prišli tudi mnogi drugi gostje in prijatelji, ki so bili vsi po častitljivi navadi pogosteni. Vojašnica je bila okusno okrašena in ves popoldan je igrala vojaška godba.

— Nekaj slik Italijanskega slikarja Tiepola je v vojnem času poleg drugih spravil v Ljubljano dr. Anton Gnirs, ki je bil nastavljen kot konzervator umetnin v Puli. Omenjene slike je odnesel iz mestnega tržaškega muzeja. Sedaj hočejo imeti Italijani te slike nazaj. Pravijo, da so shranjene v ljubljanskem muzeju. Italijanski delegat na Dunaju Modigliano se je pečal že pred časom s to povrniljivo na temelju klavzule v pogodbi med novimi državami, po kateri so nasledstvene države obvezane izročiti si medsebojno vse stvari, ki jim pripadajo. Tu pa se je pojavila težkoča: Jugoslavija dolične pogodbe ni podpisala. Baje ni nikdo predložil dolične klavzule jugoslovenski vladni podpis. »Corriere della Sera« je napram tej stvari tega mnenja, da se razume samo po sebi, da se imajo omenjene slike vrnilti ne glede na kake klavzule in kake podnise, ker je to medsebojna zadeva poštenjakov.

— Lekarna objava kandidatnih list. Današnji »Uradni liste« objavljajo v celoti vse štiri kandidatne liste, ki so bile vložene za volitev občinskega odbora mestne občine Ljubljanske, razpisane na dan 3. decembra.

— Ljubljansko napredno občinstvo vabimo, da se udeleži podoknico, ki jo priredi nevskij zbor »Triglav« na čast g. dr. Ivana Tavčarju, novozvoljenemu častnemu članu J. A. D. »Triglav« pred njegovim stanjovanjem v Ljubljani, na Bregu, v petek, 24. t. m. ob pol 7. zvečer. — Odbor J. A. D. »Triglav«.

— Predavanje »O lepotah Slovške« opazujemo na velezanimivo predavanje s sklopičnimi slikami, ki ga priredi Jugoslovensko - Češkoslovaška liga, danes, v petek, ob 20. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma. Vstopnina 1 Din. za osebo.

— Trgovci se opozarjajo, da naj se gotovo udeleže danes (24. t. m.) zvečer ob 8. uri sestanka, ki ga je skilcal trgovski gremil v magistratno dvorano, ker gre za važne sklice v stanovskih zadevah.

— K poglavju o žurnalistični do- stnosti. Iz krogov čitalcev smo prejeli ta-le dopis: »Nedavno tega je »Na- preje« ponatisnil nek člančič iz dnevnih vesti »Jutra«, ne da bi navedel vira. »Jutro« je na to objavilo ogorčeno no- tico, v kateri izjavlja, da nima sicer ni- česar proti takemu »prelonkanju«, da pa zahteva žurnalistično dostojevost, da se navede vir. Slovenski literati naj razsodijo, ali spada v to poglavje tudi naslednji slučaj. V zadnji nedeljski pri- logi »Jutra« je izšla neka pasja zgoda pod naslovom »Leda«. Podpisana je ne- ka skrivnostna »pisateljica Filomena. Ta zgoda je dosloven prevod prvega dela članka »Der reisende Hund«, ki ga je Hela Hofmann priobčila v »Neues Wiener Journal« dne 25. septembra t. I. Le duhovita ideja križanja čistokrvne fokse Lede s krivonogim jazbečarjem Želežniškega sprevođenja je zrasla na lastni gredi »pisateljice Filomena. Ta zgoda je dosloven prevod prvega dela članka »Der reisende Hund«, ki ga je Hela Hofmann priobčila v »Neues Wiener Journal« dne 25. septembra t. I. Le duhovita ideja križanja čistokrvne fokse Lede s krivonogim jazbečarjem Želežniškega sprevođenja je zrasla na lastni gredi »pisateljice Filomena. Ta zgoda je dosloven prevod prvega dela članka »Der reisende Hund«, ki ga je Hela Hofmann priobčila v »Neues Wiener Journal« dne 25. septembra t. I. Le duhovita ideja križanja čistokrvne fokse Lede s krivonogim jazbečarjem Želežniškega sprevođenja je zrasla na lastni gredi »pisateljice Filomena. Ta zgoda je dosloven prevod prvega dela članka »Der reisende Hund«, ki ga je Hela Hofmann priobčila v »Neues Wiener Journal« dne 25. septembra t. I. Le duhovita ideja križanja čist-

—

— Trgovci se opozarjajo, da naj se gotovo udeleže danes (24. t. m.) zvečer ob 8. uri sestanka, ki ga je skilcal trgovski gremil v magistratno dvorano, ker gre za važne sklice v stanovskih zadevah.

— K poglavju o žurnalistični do- stnosti. Iz krogov čitalcev smo prejeli ta-le dopis: »Nedavno tega je »Na- preje« ponatisnil nek člančič iz dnevnih vesti »Jutra«, ne da bi navedel vira. »Jutro« je na to objavilo ogorčeno no- tico, v kateri izjavlja, da nima sicer ni- česar proti takemu »prelonkanju«, da pa zahteva žurnalistično dostojevost, da se navede vir. Slovenski literati naj razsodijo, ali spada v to poglavje tudi naslednji slučaj. V zadnji nedeljski pri- logi »Jutra« je izšla neka pasja zgoda pod naslovom »Leda«. Podpisana je ne- ka skrivnostna »pisateljica Filomena. Ta zgoda je dosloven prevod prvega dela članka »Der reisende Hund«, ki ga je Hela Hofmann priobčila v »Neues Wiener Journal« dne 25. septembra t. I. Le duhovita ideja križanja čistokrvne fokse Lede s krivonogim jazbečarjem Želežniškega sprevođ

Parcela

v sredini mesta pri juž. kolodvoru se
toto proda. Naslov pove uprava Slov.
Naroda. 10188

Seno

gledo v. K 2000 — se ceno proda.
Naslov pove uprava Slovenskega
Naroda. 10187

Praktikantinjo

a primerno šolsko izobrazbo sprejme
trgovska tvrdka za pisarno. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 10184

25%

plača solidno podjetje za posojilo od
Din 100.000 — na 1 leto. Garancija
prvovrsna. Ponudbe pod „Prvovrsna
10182“ na upr. Slov. Naroda. 10182

Na prodaj

velika Wertheim blagajna in kupl se pa
majhna. Vpraša se pri Hinku Sevar,
Ljubljana, Stari trg 34. 9959

Prodasta se

črna dobro ohranjena pletilna stola št.
8-35 in št. 10-40. Več se poizve pri
hniku, Dvorni trg 1, Ljubljana. 10072

**Išče se za takoj
majhna soba**

po možnosti električna razsvetljiva in
kajtak. — Ponudbe: Julio Meinl d. d.
Selenburgova 3. 10071

**Beklane in novoletne
razglednice**

na debelo načeneje pri
L. PELEVKE, Ljubljana,
Židovska ulica 4.

BOSCH

SVECKE
MAGNETI
RAZSVETLJAVA
SIGNALI
DELI

ZASTOPSTVO
J. GOREC, LJUBLJANA

**Prevzemam
automobile,
motorje in
kolesa,**

v popravilo, poniklanje in la-
kiranje po najnižjih cenah.

Prva mehanična delavnica
F. Florjančič,
Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 6.

Vsem sorodnikom in znancem naznajamo pre-
tužno vest, da je po daljši, mučni bolezni, dne
23. t. m. preminula v starosti 90 let gospa

ELIZABETA GATSCHE roj. SEVER

V KOSTANJEVICI, 23. novembra 1922.

Žalnjoči ostall.

Andrej Kranjc kot soprog in Silvo Kranjc, gimnazij-
ski profesor, kot sin naznanjata v svojem in ostalih sorodnikov
imenu, da je njuna soprog in mati, oziroma svakinja in teta, gospa

Marija Kranjc

soprga posestnika in trgovca
dne 23. t. m. ob 11. ur zvečer po dolgem trpljenju, previdea s
tolikih sv. vere, v 72. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predlagajo pokojnico bo v nedeljo 26. t. m. ob pol 4
popoldan iz hiše žalosti v Trnovski ul. št. 13, na pokopališče k
Sv. Križu. Sv. maše zadužinice se bodo čitali v trnovski župni
cerkvi.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1922.

Klavir

dobro ohranjen se proda za K 30.000—
Naslov pove uprava Sl. Naroda. 10193

Otroški voziček

se ceno proda. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 10192

Klavir

dobro ohranjen se proda. Gospodarska
cesta 12./1. 10191

Stavbna parcela

se takoj proda. Nadaljnja pojasnila daje
Trkovska cesta 45. Pobrežje, Maribor.

Družabnik (ica)

komodist je išče v svetu ustanovitve
komodonske domače industrije na Go-
renjskem. Potreben kapital 20.000 do
30.000 K. Ponudbe pod „Zlata gruda
10194“ na upravo Slov. Nar. 10194

Na prodaj

velika Wertheim blagajna in kupl se pa
majhna. Vpraša se pri Hinku Sevar,
Ljubljana, Stari trg 34. 9959

**Okraske in svečke
za božično drevo**

na debelo načeneje pri
L. Pevalek Židovska ulica 4.

**Večja množina
la splitskega
PORTLANDCEMENTA**

se odda franko postala južni kolodvor.
Ponudbe pod „Cement 10178“ na upr.
Slov. Naroda. 10178

Naznanjam

da sem otvoril sedlarško in tapetarsko
delavnico. Sprejemam vsakovrstna v to
stroko spadajoča dela in popravlja.
Priporočam svoje lastne izdeike konj-
skih oprem itd.

Jože Pirnar,
sedlar in tapetar, Kandija.

Risar

kateri bi bil zmožen v vseh vereninah
zastrov, bluz, poseljnine, namiznih
prtov, kakor tudi v damskem perutu itd.
Išče službe ali event. pilistop k dru-
gega kot družabn. k. Pismene ponudbe
pod „Risar 10058“ na upravo Slov.
Naroda. 10058

Gospodična

korespondentinja, brezhibno zmožna slo-
venskega in nemškega jezika ali pa
hrvaškega in nemškega jezika se takoj
sprejme. Glavno je popolno znanje slo-
venskega ali pa hrvaškega jezika in raz-
očna pisava. Lastnorodno pisane ponudbe
z navedbo zahtevane plače in prito-
žbenimi predisi izpričeval, kakor po mo-
žnosti fotografija naj se vpoštevijo na upr.
Slov. Naroda pod znakom E. V. 10043.

Proda se

se že nov štedilnik radi selitve na Du-
najski cesti v baškah nasproti voja-
nicce. 10170

Mesečno sobo

je mlad solden žel. uradnik. Gre tudi
kot sostanovalec. Ponudbe pod „Želez-
nica 10169“ na upravo Sl. Nar. 10169

Velika hiša

v sredini mesta se proda. Kupec se od-
stoji stanovanje. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 10172

Gostilna ali vinotoč

v Ljubljani se vzame v najem. Event.
se kupi tudi hiša z gostilno. Pisocene
ponudbe pod „Gostila 10171“ na upr.
Slov. Nar. a. 10171

Kočija

polkrta, dvoprovna se po zelo uroč-
enem produ. Vpraša se pri juvelirju Jos.
Eberle, Mestni trg 17. 10149

Boljša gospodična

išče primerenega mesta event. kot vodi-
teljica. Večja šivilska in modistovske
stroke. Ponudbe pod „Primerno 10161“
na upravo Slov. Nar. 10161

Na prodaj

nov modern temnomodern damski pišeč-
lepota bela otroška postelja ter velka
kuhinja (igračka za otroke). 10151

Sprejme se

gospod ali dijak na stanovanje z za-
ščitom, event. tudi s hranjo. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 10155

Spalnica

za 1 osebo, zelo dobro ohranjena, kot
nova, iz orehevega lesa se radi pomjan-
kanja prostora ugodno proda. Naslov pove
uprava Slov. Naroda. 10165

Stanovanje

2-3 sob v novi hiši ali vili, po mo-
žnosti v obližju Tržaške ceste išče mina-
stranka brez otrok. Ponudbe pod „Bizu
Tržaške ceste 10174“ na upravo Slov.
Naroda. 10174

**Dva večja
samostalna monterja**

za centralno kurjavo z 8-10letno pri-
moščko. Išče nameščenje pri večji tvrdki
ponudbe pod „Samostalni monterji
10164“ na upravo Slov. Nar. 10164

Proda se

v Kranju ca. 80.000 komadov pravovrste-
neodeke in ca. 200 kg pličnatega žele-
6X45 mm za vez. Ponudbe: Zad ug-
Narodni dom, Kranj. 10148

Čreva

vseh vrst, za kranj, krvave in jetne kloba-
se, na bol Še kakovosti po najnižjih cenah
vedno na začagi pri JOSIPU BERG-
MANU, Ljubljana, Poljanska cesta 85. Ravnatelj se kupuje surov
in stopiljni loj po najvišjih dnevnih
cenah. 10189

Restavracija Lloyd

nudi cenjenim gostom vsak to-
den od četrtega do ponedeljka
dosega izdelane jetne, krvave
in pristne sveže kranjske
klobase.

Na razpolago klavir in dvo-
rana za sestanek.

Priporoča se

Josip Korošec,
restavracija hotela Lloyd
Sv. Petra cesta 7.

**Trgovci in
industrijalci****POZOR!**

PRODA SE zaradi odgovanja dvo-
nadstropna hiša v sredini mesta
Ljubljana v najboljšem stanju s
staro vpeljano dobro idočo trgovino s
specijeri in dež. prideški na zelo pro-
metni točki.

Kupen so trgovski lokal z elegančno
opravo vred iz tretega lesa in skladniča
takej na razpolago. Lokal pri-
pravljen za trgovino z manufakturo, kon-
fekcijo, telefonično, usnjem, mesarijo in
industrijo.

Ponudbe pod „Ek istanca zasigurana“
na An. zav. Drago Besluk, Ljubljana,
Sodna ulica 5. 10166

Prodam

1 vagon finih suhih bukovih drv, meter
150 Din. Naslov pove uprava Slovenski
Naroda. 10068

Kontoristinja

z daljšo trakasto išče službe. Nastop ta-
koj. Gre tudi izven Ljubljane. Ponudbe
pod „Ljubljana“ ali dežela 10103“ na
upravo Slov. Naroda. 10108

Išče se mebljovana soba

po možnosti po ebnum vhoodom za
solidnega samega. Platam do 1200 K.
Ponudbe pod „Mebljovana 10109“ na
upravo Slov. Naroda. 10109

Sprejmem 1 otroka

od 6 mesecev naprej z vso oskrbo v
hiši. Naslov pove uprava Sl. Nar. 10177

**Izvežban
strokovnjak**

zeli dobiti strojne službe pri dobrem
lesnem trgovcu. Nastop lahko takoj. Na
slov pove uprava Slov. Naroda. 10175

Dva tehnika

izčeta stanovanje brez oskrbe. Ponudbe
pod „Dva 10176“ na upravo Slovenski
Naroda. 10176

Išče se prazno sobo

ce mogoče s štedilnikom. Ponudbe pod
„H. U. 10173“ na upr. Sl. Nar. 10173

**Kupim takoj
rezervar**

(cisterna) za shranjevanje špirita. Vsebina
nad 5000 l. Ponudbe pod „Rezer 1005“
na upravo Slov. Nar. 10055

Mobilje na prodaj

v novi hiši, Korščeva ulica, poleg go-
ščev. Kavšek na Martinovi cesti. Od
jutri naprej do pondeljka in sicer: 10
postelj s peresnimi žimlicami, 10 vise-
čnih omar za perilo, 10 ponočnih omari,
6 m z velikih in malih, 4 stopki z
kuhinjo, 1 kredenca. 10 27

Stanovanje

večja vsega računstva, posebno v trafi-
ki, sprejme takoj mesto in Ljubljeni ali
deželi. Ponudbe pod „Blagajničarka
10110“ na upravo Slov. Naroda.

**Kupi se hiša
ali vila**

v Ljubljani, kjer bi bilo prosto kako
stanovanje.